

אמר עזמורת

אחד הצעירים ממושבות הגליל, שהשתתף בוועידת האכרים בתל-אביב, נפגש במקרה עם-כנ"ח ה"מטאטא" ואחריו תקיעת-כף של "שליכי עליכם" רחבה שאל מנהל "המטאטא" למעשיו בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

— הלאי שלא ישא מהם שריד ופליט! —

שאל הצעיר מהמשבות: הגליל, שהשתתף בוועידת האכרים בתל-אביב, נפגש במקרה עם-כנ"ח ה"מטאטא" ואחריו תקיעת-כף של "שליכי עליכם" רחבה שאל מנהל "המטאטא" למעשיו בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

— הלאי שלא ישא מהם שריד ופליט! —

שאל הצעיר מהמשבות: הגליל, שהשתתף בוועידת האכרים בתל-אביב, נפגש במקרה עם-כנ"ח ה"מטאטא" ואחריו תקיעת-כף של "שליכי עליכם" רחבה שאל מנהל "המטאטא" למעשיו בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

— הלאי שלא ישא מהם שריד ופליט! —

שאל הצעיר מהמשבות: הגליל, שהשתתף בוועידת האכרים בתל-אביב, נפגש במקרה עם-כנ"ח ה"מטאטא" ואחריו תקיעת-כף של "שליכי עליכם" רחבה שאל מנהל "המטאטא" למעשיו בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

— הלאי שלא ישא מהם שריד ופליט! —

שאל הצעיר מהמשבות: הגליל, שהשתתף בוועידת האכרים בתל-אביב, נפגש במקרה עם-כנ"ח ה"מטאטא" ואחריו תקיעת-כף של "שליכי עליכם" רחבה שאל מנהל "המטאטא" למעשיו בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

— הלאי שלא ישא מהם שריד ופליט! —

שאל הצעיר מהמשבות: הגליל, שהשתתף בוועידת האכרים בתל-אביב, נפגש במקרה עם-כנ"ח ה"מטאטא" ואחריו תקיעת-כף של "שליכי עליכם" רחבה שאל מנהל "המטאטא" למעשיו בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

אופן—על המשחק גופא וביחוד על המשחקים בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

— הלאי שלא ישא מהם שריד ופליט! —

שאל הצעיר מהמשבות: הגליל, שהשתתף בוועידת האכרים בתל-אביב, נפגש במקרה עם-כנ"ח ה"מטאטא" ואחריו תקיעת-כף של "שליכי עליכם" רחבה שאל מנהל "המטאטא" למעשיו בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

— הלאי שלא ישא מהם שריד ופליט! —

שאל הצעיר מהמשבות: הגליל, שהשתתף בוועידת האכרים בתל-אביב, נפגש במקרה עם-כנ"ח ה"מטאטא" ואחריו תקיעת-כף של "שליכי עליכם" רחבה שאל מנהל "המטאטא" למעשיו בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

— הלאי שלא ישא מהם שריד ופליט! —

שאל הצעיר מהמשבות: הגליל, שהשתתף בוועידת האכרים בתל-אביב, נפגש במקרה עם-כנ"ח ה"מטאטא" ואחריו תקיעת-כף של "שליכי עליכם" רחבה שאל מנהל "המטאטא" למעשיו בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

— הלאי שלא ישא מהם שריד ופליט! —

שאל הצעיר מהמשבות: הגליל, שהשתתף בוועידת האכרים בתל-אביב, נפגש במקרה עם-כנ"ח ה"מטאטא" ואחריו תקיעת-כף של "שליכי עליכם" רחבה שאל מנהל "המטאטא" למעשיו בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

— הלאי שלא ישא מהם שריד ופליט! —

שאל הצעיר מהמשבות: הגליל, שהשתתף בוועידת האכרים בתל-אביב, נפגש במקרה עם-כנ"ח ה"מטאטא" ואחריו תקיעת-כף של "שליכי עליכם" רחבה שאל מנהל "המטאטא" למעשיו בת"א. וגשש מע מפיו כי בא להשתתף בוועידת האכרים נודעו ואמר בחריקת-שיניים:

הכל היה מוצלח-בנשף זה, לרבות הזמרה של הוברת ק... והנגינה של ה"צבר" הצעיר מאני — שני מתחרים מסוכנים, כנראה, זו לקווארטין וזה ליאשה חפץ העתידים-לעירך אף הם את נשפיהם בקרוב בעירנו...

לא חסרו, כמובן, גם מכתבי-ברכת נלהבים לשי-ני בעלי היובלות שלנו. אגרת אחת נשלחה ל"התן-בראשית", ליעקב כהן בווארשוי (רבים מהקהל הפשו אותו באולם...), מכתב נאה אעפ"י שהוא רביווניסטי אמתי. המכתב השני נערך לכבוד יעקב השני, כלומר פיכמן בת"א, חתיכת פואיסיה — כמעט משרניחובסקי...

גם הדיסקום של "הבריונים" הפתיע את הקהל ביחוד ע"י המבטא הספדי האפשטייני של הצעיר אשר קרא בהתלהבות: "כריב! כריב! כריב!" (חרב קרי).

אגב, שאלתי מאת אחד ה"מאכערים" של הגדוד מפני מה לא שרו משירי יעקב כהן. וענה לי בכטחה כי אין תוים לשיריו של כהן. הוי אירל-סון אידלסון! מי ישמיענו את שירך הנפלא: "לטי שח, למשה צורי לי!" ומי ידאנו את ספרך ותויד לשיר הבריונים" למען יראו וישמעו ויודעו הצעירים שלנו כי א"י קדמה קצת לגדוד מגיני השפה העברית ואפילו למנהיגי הגדוד בכבודם ובעצמם.

וכשעזב ילדיו את כסאו והלך בחפזו באמצע הנשף לחש לי שכני באוני: כנראה הלך לתפוש כסא חדש במועדון "הציונים הכלליים" וועד העיר, אלא שיש פסוק ידוע: "תפשת מדובה"...

ואם יודעים אתם לשמור סוד, אגלה לכם בלחישת את סבת "מחלתו" של בן-אבן. כשבאו אליו שליחי הגדוד להזמין אותו בתור נואם לכבוד יעקב כהן ספדו לו כי הנשף העברי הזה יערך באולמיה של מים לגדוד.

נתלהב יד כדרכו וקרא: — אכן זו נצחון עברי גדול, ורק לכבוד הנצחון הזה אדבר... ואולם, למחרתו כשנודע לו כי הנצחון הזה עלה למגיני השפה בתשלום של 4 לא"י "חלה" מרב התרגשות...

ובמה נגמר כל נשף שלנו? ב"תקחה", אלא שהפעם עשו כתלי האולם את אניהם-כאפרכסת כדי לשמע בפעם הראשונה את ההיבנון העברי שלנו.

אבל לא בפעם האחרונה... * * *

ומכיון שאנו מרברים ב"ציונים הכלליים" ובגדוד מגיני השפה, אמסר לכם בזה מכתב קצר שקבלתי, בימים והאלה מ"נער עברי", שאין לו חלק בהנהגת הגדוד, וכן דבריו אל "רבו מר עזמות".

"אסיר תודה אחיה לכ"י אם ירשה לי לשאל מעל דפי העתון בשעורו זה את מנהיגי הסתדרות "הציונים הכלליים" אם חברי הסתדרותם מבינים עברית? ואם יש איוה סעיף בתקנות של ההסתדרות הנכבדה שלכם המחייב את חבריה להשתמש בשפה העברית גם מחוץ להרצאות ולנאומים. ואולי אפשר עוד לשאל אותם, אם נכון הדבר שהשפה העיקרית ותעקרונית, כלומר שפת-השמוש של מנהיגי ההסתדרות הזאת בינם לבין עצמם היא השפה הרוסית כלכד?

האמנם שואפים הם "לעיריה עברית נפרדת" כדי להנהיג גם שם את השפה הרשמית שלכם פאודיסה וממוסקבה? ולמדנו רבנו!

ועל החתום: נער עברי * * *

הוא אשר אמרתי: אנחנו "הציונים הכלליים" הננו "מתנגדים" יותר על המדה אין בנו "חסידים" נלהבים לשפתנו מפני שאין לנו "רבי" המדפקד והמצווה, "הרבי" שלנו הן עבר מכבר להר הזיתים...

התראו? — שם בווארשוי יש הרבי מגור, שיש לו חסידים הנהגים אחריו לא"י ובקרב יבואו הנה לא להשתקע חליצה בארץ ולא לזר בה כי אם בתור "תיירים" לששה שבועות. ואי"ה בבוא הרבי לירושלים עיה"ק והמקורב שלו עם החסידים יצאו לקבל את פנו, אלוה גם אני אליהם, כדרכי, ואומר לו כהאי לישנא:

— רבי פגור! הן כתוב בפירוש בתורהנו

הקדושה: "גור לך בארץ הזאת", ולא בארץ פולין...

ועד עתה לא ידעתי כלל, ש"אנחנו" כל-כך עשירים, שיש ממון כל כך הרבה במשפחותנו. "גלוי אמריקה" זה עשה דאר היום בשבוע זה.

הגיעו בעצמכם: שני מליון וחצי דולרים! נשימתי נעצרת למרא הסכום הנורא הזה: שלשת רבעי מליון פונט! ל"איפותיקי" כזו יש גם לי "יצר הרע" וכמדומני שגם לכם. בסכום כזה אפשר ליסד לא רק בנק של שלמה המלך כי אם של כל מלכי מזרח ומערב. והעיקר, שאפשר יהיה לשלם שכר לימוד למורים ולשים קץ לכל אותה הרגזיה-קומידיה שנקראת "שבת תורה מר"ד"ים, בחינת "לא בלע ולא להקיא" — לא להפסיק ולא להמשיך. וראו זה פלא: הנהגים שובתים ושובתים, שבתיה גדולה ושבתיה קטנה, צועקים הם וצוחים באספותיהם ברוחמה... ולא רוחמה...

והעיקר, רבותי, לא הסכום הגדול שלע"ע הוא רק בכתב, ואפילו לא בכתב אלא במחשבת, ולא במחשבת, של בעלי האוצרות שלנו, אלא של בעלי טובות ובעלי דמיון נלהבים, ושככל המליונים האלה לא תקנה אפילו "פיס" אחד אדמה בירוש"לים... אלא מאי? "המברק המעורר" של נשיא אמריקה, ששמו מעיד עליו כי הוא ממוצא יהודי: "הוא-זוער?". ולא המברק הזה כהשתתפותם של כל גדולי אמריקה באספה הציונית, שיש בה כדי עלית ה"אקציות" שלנו בעולם וגם קצת נחמה מהאסון הנורא שפרה לעמנו בהלקח מאתנו ראש המחלקה של העליה. שם בלונדון יהיה בודאי לציוני גדול, שכך דרכה של א"י שאוהבים אותה מרחוק, ואי"ה בקרוב נזכה ממנו לספר ציוני נלהב כמו לפני החרבן, כלומר לפני בואו לכהן פאר בארצנו...

ועד שיעזב אותנו חיימסון לאנחות, קבלתי דעה נפלאה מיהודי אחד, "אבר-שושנה" מת"א, והנני מוסר-בזה את מכתב ההצעה ככתבו וכלשונו ממש.

תל אביב, ט' בשבט-תרצ"ב.

כבוד מורי ורבי מר עזמות,

סליח לי מורי ורבי על כי אני הקטן מרהיב בנפשי להעיר את אזנו על תקלה ממאירה אהת שנשתרשה בקרב עמנו ואשר נעלמה מאופק הסתכלותנו עד כה.

כי הנה עד שאנו באים וטורחים לפני ממי שלתנו, כורעים ומשתחווים ז' פעמים עד שהננו מקבלים בנמילות חסד איוה סרטיפיקטים עלובים בשביל חלוצים חדשים, הננו מתעלמים מדרך פשוטה יותר, קלה יותר, והעיקר — טבעית יותר, ואשר המעכב היהודי בעדה הוא לא אחר כי אם ה"חרם דרבנו גרשון".

אין אני מתכוון לאלה הפחדנים, אשר מתוך סבות הפריות או מתוך אדישות סתם, אינם מקיימות "בית בישראל" ואינם משתדלים להרבות את מספרנו בארצנו הקדושה, אלא לרבים מאחב"י אשר יקל להם הדבר ואשר ימצא להם די לכלכל אשה שניה, נוסף על האשה הראשונה ואולי גם כדי כלכלת אשה שלישית. ושלמה לא תעזור גם הסוכנות שלנו בדבר תחת לפזר ממון רב, ולשוא, לשם השגת הסרטיפיקטים העלובים? והרי כנגד רבוי טבעי זה תסתמנה כל טענות משנאיו ומדקטריניו, ואף מר חיימסון בעצמו לא יוכל לפצות פה!

ולפיכך מחובת מורי ורבי, הער לכל דבר מצוה, לעמוד על המשמר ולהתריע עליו ברבים ולהשתדל למצוא לו מהלכים ומחרים ולראות כי ב"סנהדרין" העתיד לבוא, בעה"ש"י, יבוטל החרם הממאיר של רבנו גרשון, שלא העלה על דעתו כי ביום מן הימים נהיה נהונים לחסדיו של חיימסון ואחרים.

ומלבד זאת, האיש האחד יחטא וכל העם יאשמו?

והריגני מצפה לישועתו א ברש"ן שנה

אמר עזמות: הצעה זו מתקבלת על הלב, ורבים כבר החלו להוציאה לפועל, כי בדברים מעין אלה לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה...